

Az utolsó bál

A nyári nap sugarai merőlegesen hullottak a földre. Tikkadt a növény, az állat, esőre szomjazott minden. A lekaszált szénarendek száradtak, szinte hallatszott a percegése. Minden és mindenki, aki tehette az árnyékba húzódott. A Sajó kutya is az orgonabokorból nyújtogatta piros nyelvét.

Azt mondja Irmának az anyja: hallod jányom, meg kéne forgatni a rendet a Laposon. Apád lekaszált, a többi már a mi dolgunk. Nehogy megázzon, mert a füst is lefelé száll, meg a tyúkok is az esőt érzik. Nem is ártana már, minden ki van epedve.

– Egy kicsit hadd enyhüljön ez a hőség és megyek. Julikát hadd vigyem magammal, olyan unalmas egyedül. – mondja Irma.

- Én nem bánom, de ügyelj rá, nehogy a tűző napon legyen, napszúrást kaphat a gyermek. És vizet is vigyél a kiskorsóban. –mondja, és már hozza is a villát, tölti a korsóba a vizet.

Kicsit még beszélgetnek a tornácban, aztán elindul Irma a kishúgával, Juliskával. Nem sok volt a rend, hamar végzett vele Irma. Igaz meg is izzadt, nem szeretett lassan dolgozni, égett a keze alatt a munka. Julika a rend végén ült egy bokor hűvösében. Irma letörölte az izzadságot az arcáról, ittak még egyet a meglangyosodott vízből és elindultak hazafelé. Újuk a kanális mellett ment el. Ide jártak csapatosan fürödni nyáron, aratáskor, kapáláskor, külön csapatba a lányok, külön a fiúk. Szép tiszta vize volt a kanálisnak, valamikor a Csaronda parton és az Ecsedi-láp rendezésekor csinálták, de most is ez vezet el a környék laposabban fekvő részéről a vizet. Mikor oda értek mind a ketten belementek a vízbe, de jó hűs volt az alja, mert a sekély parton még az is felmelegedett.

- Julikám, fürödjünk meg?

- Én nem bánom. –mondja a kicsi – de nem csíp meg a nadáj?

- Majd vigyázunk, nem leszünk sokáig a vízben. – mondja Irma és már vetkőznek is. Julika teljesen leöltözött, ő még kislány. Irma is vette le darabjával a ruháit. De milyen játékos néha a véletlen. Ugyanis, a kanális másik oldalán volt egy öreg vadkörtefa és azt sűrűn körülőtte a rekettyebokor. Nem messze volt a fürdőktől, oda lehetett látni, de a bokor olyan sűrű volt, hogy nem lehetett észrevenni, hogy ott van-e valaki.

A véletlen úgy hozta, hogy a rekkenő meleg elől valaki ott keresett menedéket az árnyékban arra jártában. Az pedig nem volt más, mint az Irma kedvese, Laci. Már meg akarta Irmát szólítani, éppen amikor vetkőzni kezdett. De jó, hogy az emberi szív anyaga olyan, amilyen. Mert a Laci szíve olyan hevesen dobogni kezdett, hogy ha keményebb anyagból lett volna, a dobogását Irma is

meghallotta volna. de mivel nem halott, látott semmit, hosszan tovább vetkőzött. Már csak egy darab van rajta, az ing, a Laci szíve majd eláll. Csak mereszi a szemét, mi lesz ezután. De nem lett semmi, mert Irma az inget nem vetette le, csak felhúzta térdig, míg ment be a vízbe. Majd mikor kicsit lehűsölt a teste, megmosakodott, vissza felöltözött és elindultak a dűlőúton hazafelé.

Laci ott ült mozdulatlanul a bokorban. Nem lehet azt elmondani, mit érzett. de egy biztos, tiszta szívből örült, hogy Irma azt az egy darab ruhát nem vettette le, bár égett a kíváncsiságtól. Hiszen ahol kilátszott a teste az ingből az is elvette az eszét. Az a formás comb, váll, és amikor lehajolt Irma, megvillant egy pillanatra az a gyönyörű melle. Mint egy szobor, egy görög istennő. Az anyjának van egy Madonna szobra a kis Jézussal, az ilyen csodálatosan szép. De az csak szobor, Irma pedig élő ember. Amíg így futkároztak a gondolatok a fejében, Irmáék már jól eltávolodtak, lassan el is tűntek a fasor mögött. Akkor aztán Laci is elindult hazafelé, de neki most volt még csak igazán melege. Azt a meleget nem lehetett a kanális vizével lehűteni. Ezt a látomást pedig úgy őrizte, mint egy drága kincset, soha senkinek nem mondta el, még Irmának sem.

Már jó ideje jártak együtt bálba is, de még házasságról nem igen esett szó, ha gondoltak is rá. Lacinak még előbb ki kell tölteni a katona idejét, addig nem nőülhet. Irmának is van még tennivalója, fonni, szőni, varrni. Rakosgat össze egy kis pénzt a napszámból is, hogy majd ne induljanak a semmivel a közös életbe.

Egyik este mondja Laci Irmának: - Bál lesz a faluban, jó volna elmenni Irmuskám, többen is mennek a tanyáról, lányok is, fiúk is. Már úgyis nemsokára bevonulok, akkor már nem lesz módomban táncolni egy darabig. Mit szólsz Irma?

- Én örömmel megyek, csak szóljál apámnak meg mamámnak. Ha elengednek, megyek.

Úgy is lett, Laci elkérte a bálba Irmát a szüleitől és vasárnap estére elindultak csapatosan a faluba. Induláskor még sűgött valamit az anyja Irmának, bizonyára amolyan anyai intelem volt. Okos lány volt és nem komolytalan bizonyos dolgokban, de azért a jó tanács sosem árt. Majd odaszólt, hogy Laci is értsen belőle: - Aztán nem kell a bál végét megvárni, időben itthon legyetek! – Azzal elviharzott hangos kis csapatral együtt.

Irmának szép hosszú haja volt. A munkában kontyba rakta, de most a bálba két ágba fonta. A rózsaszín ruhájában nagyon jól nézett ki, szép lány volt. Már jó hangulatban voltak, jó kedvük volt, pattogósan húzta a banda a talpalávalót, amikor oda lép egy fiú és kéri Irmát táncolni, Lacitól. De mivel Laci is éppen akkor kérte el, alig fordultak, nem adta oda Irmát táncolni. A másik fiú dühös lett, ez nagy sértés volt, és a tánc végén kihívta Lacit az udvarra, amolyan számonkérésre. Laci nem félt, kiment, nem gondolt semmire. Igen ám, de a másik fiú úgy arcon ütötte a sötétben, hogy a földre esett Laci, és amaz elkezdte püfölni. Laci nem hagyta magát, de már ekkorra köréjük gyűltek a fiatalok. Egyszer csak valaki elkiáltja magát: - Vigyázz kés van nála!

De mire ez elhangzott, Laci már érezte is, hogy megszúrták, nem is egy helyen folyt belőle a vér. Megdühödött, egy hatalmas erőfeszítéssel kicsavarta a fiú kezéből a kést és feléje csapott a támadójának. De olyan szerencsétlenül, hogy az csak megtántorodott, elvágódott, azt nem mondta, hogy „jajj”.

Szíven találta a kés, és meghalt. Volt nagy riadalom, Laci is több sebből vérzett, orvost kértek. Hamar ott voltak a csendőrök is, és Lacit onnan egyenesen elvitték. Mikor a csendőrök szétoszlatták a bált, a tanyasiék hazamentek. De Irma nem hagyta ott Lacit, mellette volt, míg az orvos bekötözte. Egyik lány cimborája megvárta és úgy mentek haza a többiek után. Mire ő hazaért, már tudták otthon a hírt és hogy Irma Lacival maradt. Irma szülei nagyon fel voltak dúlva a hallottakon, alig várták, hogy haza jöjjön a lány.

Meg is jött, de még az ő ruhája is véres volt. Nem volt valami szívderítő látvány a szüleinek. Az anyja ki is ment a házból sírva, mert tudta, hogy most valami történni fog. Történt is! Irma apja elővett valami kötélfélét és azzal csak verte, csak verte Irmát ahol érte. Irma egy szót nem szólt, tűrte a verést. Nem is ez fájt neki, hanem az, hogy Laci ő miatta került ebbe a helyzetbe. Vajon most mi van, és később mi lesz vele? Hiába, nem ő kezdte, de mégis meghalt egy ember és azt már nem lehet se büntetni, se feltámasztani, így hát megbüntették Lacit, mindent latba vetve kapott 3 évet. Jó magaviseletű volt, így hamarabb szabadult. Irma várt rá!

Aztán még tovább várt, mert alig pihente ki a börtön szigorát, behívták katonának Lacit. Bizony, nem is volt alkalmuk még azután bálba menni, de kedvük sem igen lett volna a szomorú eset után.

Jó magaviselete miatt gyakran kapott szabadságot, sűrűn váltották a levelek egymást, ilyenkor a jövőjüket tervezgették. Hogyan is lesz tovább?

Aztán mikor Laci leszerelt, megvárták a dohány beadási, Irma akkor kapott egy kis pénzt a munkája után. Meg is tartották az esküvőt.

Elindultak kéz a kézben, az élet rögs útján...

Jusztusné Mariska néni (91 éves)

